

ErsteEUdesk

ErsteEUdesk je newsletter Službe EUdesk Erste & Steiermärkische Bank d.d. Rijeka

Broj 2, svibanj 2006.

Izdvajamo -> Predstavljamo EU desk - *Poljoprivreda*: Objavljena dokumentacija za SAPARD program; Radionice o SAPARD-u; Leader inicijativa - *Nove tehnologije*: Europi potrebni ambiciozniji ICT projekti

EUdesk uvodnik

Dragi prijatelji,

Evo nas s drugim izdanjem novosti ErsteEUdeska, newslettera Službe EU desk. Slanje novosti je jedna od aktivnosti službe koju ćemo ovdje ukratko predstaviti.

EU desk djeluje kao nova služba u Sektoru gospodarstva. Osnovan je u veljači 2006 i trenutno ga čine voditeljica Goranka Crnković (ex MVPEI – Misija RH pri EU - Bruxelles) i suradnik Zoran Birimiša (ex CARNet – Odjel međunarodne suradnje).

Na raspolaganju smo klijentima banke za informacije i savjete o fondovima i natječajima Europske unije, te druga pitanja vezana uz EU.

Osim toga, EU desk surađuje s kolegama iz banaka Erste grupe preko kojih su nam dostupna iskustva gospodarstava koja su već prošla kroz proces pristupanja Uniji. EU desk paralelno razvija i suradničku mrežu konzultanata za prijavu projekata.

Pokretanje EU deska je dugoročni potez, primarno usmjeren proširenju usluga postojećim i potencijalnim klijentima banke.

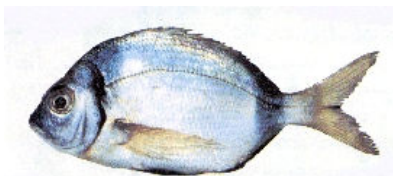
U prvoj godini zajedno s klijentima želimo proći kroz ciklus pripreme i prijave projekata, te kroz povratnu informaciju klijenata dalje oblikovati svoje usluge.

Svaki Vaš upit i komentar više je nego dobrodošao te Vas molimo da ih pošaljete na: eudesk@erstebank.com.

EU fondovi:

Objavljen Vodič za korisnike programa SAPARD

U sklopu priprema za operacionalizaciju programa SAPARD, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva izradilo je Vodič za korisnike programa SAPARD. Vodič, koji sadrži detaljne informacije i obrasce za prijavu poljoprivredno-ribarsko-stočarskih projekata, objavljen je na internetskim stranicama Ministarstva: <http://www.mps.hr/projekti/projekt.asp?PID=42>

Datum objavljivanja prvog natječaja u sklopu programa SAPARD još nije poznat. Prema neslužbenim najavama iz SAPARD agencije, natječaj bi trebao biti raspisan tijekom druge polovice lipnja 2006. godine. Način objave i natječaja ovise o akreditaciji SAPARD agencije od strane Europske komisije, za koju nije vjerojatno da će se dogoditi prije

srpnja 2006. godine. Objava prije akreditacije podliježe posebnim uvjetima i najvjerojatnije će biti ograničena na prijavu projekata i pregled potpunosti dokumentacije. Evaluacija projekata i ugovaranje mogući su tek nakon akreditacije SAPARD agencije.

Budući da će se prijave obrađivati prema redoslijedu zaprimanja, a sredstva dodjeljivati projektima koji zadovolje sve kriterije do iskorištenja raspoloživih sredstava, šanse za odobranje financiranja se povećavaju ranom prijavom. Stoga za pripremu prijedloga projekata i pripadajuće dokumentacije zapravo ostaje vrlo malo vremena. Pritom je potrebno dobro isplanirati posao, budući da cijeli niz dokumenata na dan prijave ne smije biti stariji od 30 dana (ovisno o dokumentu neki i 3 mjeseca). EU desk je izradio sažetu informaciju o zahtjevima za prijavu za sufinanciranje iz programa SAPARD, koja je dostupna na zahtjev.

Grad Zagreb organizira radionice o SAPARD-u

Za zainteresirane potencijalne korisnike Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo organizira sljedeća predavanja i stručne radionice:

„SAPARD program za Hrvatsku“

- 29. svibnja 2006. u 19 h, Brezovica, Brezovačka cesta 100
- 30. svibnja 2006 u 19 h, Sesvete, Trg Dragutina Domjanića 6, „Plava dvorana“

„Ulaganja u sektor stočarstva u SAPARD programu“

- 31. svibnja 2006. u 19 h, Mjesna samouprava Dragonožac, Donjodragonoška 30
- 5. lipnja 2006. u 19 h, Sesvete, Trg Dragutina Domjanića 6, „Plava dvorana“

„Ulaganja u voćarstvo i povrćarstvo u SAPARD programu“

- 1. lipnja 2006. u 19 h, Brezovica, Brezovačka cesta 100
- 2. lipnja 2006. u 19 h, Brezovica, Brezovačka cesta 100

„Ulaganja u preradu poljoprivrednih proizvoda u SAPARD programu“

- 6. lipnja 2006. u 14 h, Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo, Zagreb, Avenija Dubrovnik 12, 3. kat

EU fondovi

Leader pristup ruralnom razvoju

Ministarstvo poljoprivrede i Europska komisija na dvodnevnom su seminaru održanom 18. i 19. svibnja 2006. godine u Zagrebu predstavili metodu poticanja ruralnog razvoja na lokalnoj razini u EU, koja će u dogledno razdoblje postati

primjenjiva u Hrvatskoj.

Što je Leader pristup? U okviru strukturnih fondova namijenjenih poljoprivredi, EU od 1992. godine razvija specifičnu metodu ruralnog razvoja pod nazivom **Leader pristup** te kroz istoimenu inicijativu Zajednice financira različite aktivnosti. Leader pristup podrazumijeva suradnju između državne uprave, lokalne samouprave, nevladinih organizacija i privatno-komercijalnog sektora, a s ciljem definiranja razvojnih smjernica na lokalnoj razini, razvijanja kapaciteta te razmjene znanja i iskustava ruralnih zajednica.

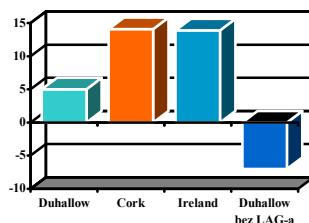
Kako funkcionira Leader? Suradnja se realizira kroz tzv. **lokalne akcijske grupe** (LAG-ove), koje zastupaju sve relevantne čimbenike ruralnog razvoja na lokalnoj razini. S obzirom na to one predstavljaju jedan od mogućih oblika javno-privatnog partnerstva u širem smislu tog termina. Aktivnost kroz lokalne akcijske grupe podrazumijeva svojevrsnu „demokratizaciju“ razvojne politike, budući da inicijativa dolazi sa lokalne razine i ide prema nacionalnoj razini. Nacionalna razina (ministarstvo) potiče organiziranje lokalnih akcijskih skupina koje zastupaju između 10.000 i 100.000 stanovnika. LAG-ovi mogu biti organizirani kao nevladine organizacije ili neprofitna poduzeća, ovisno o pravnoj podlozi države u kojoj se organiziraju.

Bez obzira na pravni oblik, LAG-ovi moraju predstavljati sve društvene segmente zainteresirane za razvoj određenog ograničenog i kohezivnog geografskog područja, te u njima moraju biti zastupljeni predstavnici lokalnih i regionalnih vlasti, privatnog sektora te civilnog društva, s time da omjer javnog i privatnog sektora mora biti 50:50. Strateški dokumenti i projekti izrađuju se u međusobnoj koordinaciji članova grupe. Nacionalna razina raspisuje natječaj za financiranje LAG-ova, a s LAG-ovima koji zadovolje uvjete natječaja potpisuju se ugovori o financiranju. Ovisno o veličini LAG-a i predloženim projektima, sredstva koja LAG-ovi dobivaju iz strukturnih fondova i nacionalnih proračuna u državama

članicama mogu dostići i nekoliko milijuna eura za sedmogodišnje razdoblje.

Iskustva država članica: - Leader pristup se u državama članicama EU pokazao vrlo pozitivnim. Od 1992. godine Leader je prošao 3 faze tijekom kojih je financirano više od 2000 LAG-ova. Posljednja faza je inicijativa Leader+ (2000.-2006.) koja je LAG-ove financirala sa više od 5 milijardi eura, od čega je oko 2 milijarde eura financirano iz Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (strukturni fond EU).

Leader u Irskoj: Irska, koja je prema riječima jedne od predavačica, gđe. Walsh, direktorice LAG-a za regiju Duhallow, krajem osamdesetih u mnogim elementima gospodarstva nalikovala Hrvatskoj, vješto se poslužila ovom inicijativom za jačanje ruralnog sektora na mikro razini. Naglasila je da su aktivnosti u okviru LAG-a izravno povezne sa stupnjem razvoja regije. Podaci iz Duhallow-a pokazuju da bi ostvareni rast zaposlenosti od 5% (koji sam je po sebi zaostajao za rastom zaposlenosti šire regije i cijele države), bez razvoja potaknutog stvaranjem novih radnih mjesta u okviru LAG-a bio negativan i iznosio -7%.

Leader u budućnosti: Kao posljedica dosadašnjeg uspjeha Leader će u razdoblju 2007. do 2013. godine iz inicijative Zajednice postati sastavnim dijelom instrumenta poljoprivredne politike koji se financira iz novog Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD). Kao takav Leader pristup će ući u ruralne programe država članica. Aktivnosti u sklopu Leadera morat će odražavati sve prioritete instrumenta poljoprivredne politike (Prioritet 1. – konkurentnost poljoprivrede i šumarstva, Prioritet 2. – zaštita okoliša i upravljanje zemljištem 3. diverzifikacija aktivnosti i poboljšanje kvalitete života u ruralnom području).

Leader u Hrvatskoj – kako i kada: S obzirom da Hrvatska do pristupanja EU nema pristup instrumentima poljoprivredne politike EU, nije joj dostupno niti financiranje u sklopu Leadera. Međutim, novi pretprijetni program IPA u sklopu komponente 5.

namijenjene ruralnom razvoju (IPARD – nastavak programa SAPARD) uključit će pripreme za Leader. S obzirom da je Plan ruralnog razvitka za IPARD u fazi izrade, još uvijek nije moguće sa sigurnošću reći kako će izgledati njegova Leader mjera. Europska je komisija naznačila da je smjer u kojem se namjerava ići financiranje stjecanja vještina i provedba pilot projekata iz strategija LAG-ova. S obzirom na dugotrajnu proceduru pripreme programa IPA, Ministarstvo poljoprivrede i Europska komisija najavljuju da će sredstva kroz Leader mjeru biti dostupna u drugoj polovici 2007. godine.

Iskustvo zemalja članica pokazuje da uspostava lokalnih akcijskih grupa i priprema strateških dokumenata prema Leader metodi također zahtjeva mnogo vremena budući da se radi o angažmanu i zajedničkom radu velikog broja sudionika. Stoga akteri na regionalnoj razini već sada trebaju započeti pripreme aktivnosti, identificirati i umrežiti moguće sudionike na geografskim područjima koja imaju predispoziciju organizirati se u lokalne akcijske grupe, te pokrenuti raspravu o mogućim strateškim prioritetima. Na ovaj način bi se postavili temelji za uspješno pokretanje lokalnih akcijskih grupa i prihvaćanje njihovih strategija u trenutku otvaranja mogućnosti financiranja. **Privatni bi sektor**, kao vrlo važan dionik procesa, mogao odigrati ključnu ulogu u fazi organiziranja te na taj način pridonijeti rješavanju nekih razvojnih problema na svojem području i time olakšati i svoj vlastiti razvoj u budućnosti.

Opširnije informacije o Leader pristupu dostupne su na internetskim stranicama Centra za održivi razvoj ruralnih krajeva:

http://www.zoe-centar.hr/formmail/form_email.php

Opširnije informacije na engleskom jeziku dostupne su na internetskim stanicama Europske komisije (http://ec.europa.eu/comm/agriculture/rur/leaderplus/index_en.htm).

EU javni natječaji:

Nova usluga HGK - Tender Support System

Euro info komunikacijski centar (EICC) predstavio je novu uslugu - automatsko obavještanje o otvorenim javnim nabavama roba, usluga i radova u EU, koji se objavljuju u Službenom listu Europskih zajednica. Zainteresirane tvrtke mogu naručiti obavijesti koje odgovaraju njihovom profilu. Usluga je besplatna, a više informacija dostupno je na stranicama <http://www.euroinfo.hr>.

EU tehnologija:

Za sustizanje SAD-a EU treba ambicioznije ICT projekte

Kako bi iskoristila sve dobrobiti informacijsko – komunikacijskih tehnologija (ICT), zemlje članice EU trebaju ambicioznije planove za njihovo korištenje, stoji u prvom godišnjem izvješću Europske komisije o **i2010** – dijelu Lisabonske strategije EU koji se bavi elektronskom ekonomijom.

Kako bi pomogle povratku na staze rasta, zemlje članice trebaju intenzivirati napore za unaprjeđenje pristupa *broadband* internet vezama, olakšati kruženje elektronskih sadržaja diljem EU, osloboditi radijski spektar novim aplikacijama, integrirati istraživanje i inovaciju te modernizirati javne usluge.

Europske politike za elektronsku ekonomiju su nedovoljno napredovale, prema procjeni Vivianne Redding, povjerenice Europske komisije za društvo i medije.

Istovremeno dok se bilježe dobri rezultati politike EU za promociju konkurencije i ulaganja u tržišta, zabrinjavajući je trend europskog zaostajanja za konkurentima na području istraživanja ICT-a, pri čemu se u to područje ulaže polovica iznosa koji ulazu SAD.

Snažnijim investiranjem u ICT istraživanja i učinkovitijom prekograničnom konkurencijom na području telekomunikacija, osigurat će se

konkurentnije djelovanje svih područja gospodarstva, smatra Vivianne Redding. ICT branša je nastavila ostvarivati natprosječan rast, najinovativniji je sektor EU, koji obuhvaća ukupno 25% ukupnih istraživanja u EU te je u razdoblju od 2000. do 2003. godine iznosio 5,6% BDP-a.

6. okvirni program za istraživanje i razvoj

Aktualni natječaji: 16. svibnja 2006. Zajednički istraživački centar Europske komisije objavio je javni natječaj za uslugu programiranja za realizaciju sustava implementacije emisijskih scenarija za aktivne supstance koje se koriste u biocidnim proizvodima u sklopu EUSESa - 6. okvirni program za istraživanje i razvoj (FP6/ 6th Framework Programme for Research and Development). Rok za slanje ponude je 26. lipnja 2006.

Više informacija dostupno je na adresi: EC Joint Research Centre IHCP/MSU Attn: Silvia Bottini, Via E. Fermi 1, I-21027 Ispra (tel +39 03 32 78 58 19), a detalji natječaja nalaze se na: <http://ted.europa.eu/udl?REQUEST=Seek-Deliver&LANGUAGE=en&DOCID=097926-2006>

Općenito o programu: S proračunom u iznosu 17,5 milijardi eura, 6. okvirni program (FP6) predstavlja treću najveću stavku u proračunu EU.

Europska unija Okvirne programe za istraživanje i razvoj provodi još od 1983. godine, te tako potiče, a dijelom i financira razvoj novih tehnologija i zajedničko istraživanje na europskom kontinentu. Istraživački projekti su usmjereni razvoju i primjeni napredne tehnologije za poboljšanje kvalitete života građana unije. Okvirni programi su poseban značaj dobili nakon Lisabonske deklaracije iz 2000. godine kojom se razvojna politika EU usmjerila stvaranju jedinstvenog europskog istraživačkog prostora – ERA. ERA je platforma na kojoj Europska unija želi postići znanjem temeljeno gospodarstvo te preuzeti tehnološki i gospodarski primat Sjedinjenim američkim državama.

Aktualni natječaji pojedinih tematskih područja FP6-a mogu se pratiti na: <http://cordis.europa.eu/fp6/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP6CallsPage>

Hrvatska u 6. okvirnom programu: Hrvatska je, prema podacima Europske komisije, dosad u 6. okvirnom programu potpisala 68 ugovora s ukupnim sufinanciranjem od strane Europske komisije u iznosu 5,9 milijuna eura.

Sredstva su u podjednakom omjeru privukli razni projekti instituta i fakulteta, dok je oko 350.000 eura dodijeljeno projektima državne uprave, NGO-a i drugih organizacija.

Seminar o razvoju ICT projekata za EU financiranje

Od 25. do 27. rujna 2006. će se u Hevizu (Mađarska) održati seminar o EU programima povezanim s IT i Telekom industrijom. Trodnevnu radionicu o razvoju ICT projekata za EU financiranje organiziraju tvrtke Europa Media PSC i Geonardo Ltd.

Područja financiranja koja će seminar obraditi su: FP6 IST, eContentplus, eTen (eGovernment, eHealth, eInclusion), eBusiness, Safer Use of Internet, ICT Programmes in Structural Funds, a poseban naglasak će biti na EU proračunskom razdoblju 2007. – 2013. Više informacija dostupno je na: <http://www.eucenter.org>.

EU odabrani linkovi:

Budget avio tvrtke prema EU

Easy Jet

Rijeka – Bristol, London (Luton)

Split – London (Gatwick)

Ljubljana – Berlin, London (Stansted)

<http://www.easyjet.com>

German Wings

Dubrovnik – Cologne/Bonn.

Split – Berlin, Cologne/Bonn, Stuttgart.

Zagreb – Berlin, Cologne/Bonn, Hamburg, Stuttgart.

<http://www.germanwings.com>

Ryanair ne leti još iz Hrvatske

Balaton – London (Stansted).

Graz – London (Stansted).

Trst – Frankfurt Hahn, London (Stan.).

<http://www.ryanair.com>

Wizzair

Split – Budimpešta, London (Luton).

Zagreb – London (Luton)

<http://www.wizzair.com>

EU članice:

Predstavljamo članice EU: Austrija

Od siječnja do srpnja 2006. Austrija je predsjedavajuća država u rotirajućem sustavu predsjedanja Europskom unijom. Nakon nje svoj šestomjesečni mandat preuzet će Finska.

Austrija je pristupila Europskoj uniji u predzadnjem proširenju 1. siječnja 2005. zajedno s Finskom i Švedskom. Sa svojom visoko razvijenom tržišnom ekonomijom i visokim životnim standardom, Austrija je usko povezana s drugim gospodarstvima EU, pogotovo njemačkim. Dapače, zadnjih je godina zabilježen zanimljiv trend priljeva njemačkih zaposlenika u Austriju, što je u suprotnosti s prijašnjim vremenima.

Austrijsko gospodarstvo je jako dobro povezano i sa srednjom, istočnom i jugoistočnom Europom, s naglaskom na trgovinske odnose, bankovni i osiguravateljni sektor. Gospodarstvo je obilježeno velikim uslužnim sektorom, te malim, ali visoko razvijenim poljoprivrednim sektorom. Značajan priljev stranih investicija rezultat je austrijskog pristupa jedinstvenom tržište EU i blizine gospodarstava novih članica Unije.

Aktualna Vlada je uspješno razvila sveobuhvatan program ekonomskih reformi, usmjerenih stvaranju konkurentnijeg gospodarstva i daljnjem jačanju atraktivnosti Austrije za ulaganja, ostvarenju stabilnog proračuna i implementaciji učinkovite mirovinske reforme. Nešto slabija domaća potrošnja i usporeni gospodarski rast u Europi zadržali su rast austrijskog gospodarstva na stopi od 0,4% u 2002, 1,4% u 2003, 2,4% u 2004 i 1,8% u 2005. Kako bi se uspješno nosila s pojačanom konkurencijom iz EU i srednjeeuropskih zemalja (posebno novih članica) Austrija će morati nastaviti s restrukturiranjem, pojačavanjem grana gospodarstva koji se temelje na znanju, te poticanjem veće fleksibilnosti radne snage i intenzivnijeg zapošljavanja starije populacije.

Ekonomsko politička povezanost Austrije i Hrvatske datira iz još iz srednjeg vijeka, s naglim jačanjem u 16. stoljeću kad se uslijed širenja Otomanskog carstva Hrvatska priključuje Habsburškoj monarhiji. Naredna stoljeća, obilježena različitim oblicima i predznacima međusobnih odnosa, učvrstila su intenzivnu ekonomsku povezanost koja se zadržala do današnjih dana.

Najnoviji podaci o robnoj razmjeni Austrije i Hrvatske odnose se na razdoblje od siječnja do ožujka tekuće godine. Prema njima, Austrija je na petom mjestu i u hrvatskom izvozu (6,3% odnosno 148.597.000 USD) i u hrvatskom uvozu (5,2% odnosno 244.426.000 USD).

S ukupnim izravnim ulaganjima od **2,9 mlrd USD** (udjel od 25,6%) u RH u razdoblju od 1993.do rujna 2005. g. Austrija zauzima prvo mjesto. Iako su austrijske tvrtke uložile u razne sektore hrvatskog gospodarstva (proizvodnja građevinskog materijala, trgovina, elektroindustrija, telekomunikacije), ipak su najznačajnija austrijska ulaganja u hrvatski financijsko-bankarski sektor.

Hrvatska u Austriji ima potporu za priključenje Europskoj uniji, a austrijske tvrtke i ustanove su potencijalni partneri u prijavama za međunarodne projekte financirane iz fondova EU, osobito u natječajima koji propisuju da najmanje jedan od partnera mora biti iz zemlje članice EU.

Proširenje EU, Hrvatska na putu u EU – crtice

Proširenje Europe se pokazalo ekonomsko uspješnim, ako je suditi prema studiji koju je provela Opća direkcija za proširenje dvije godine nakon najvećeg dosadašnjeg proširenja Europske unije u kojem je sudjelovalo 10 država. Udio starih zemalja članica u ukupnoj trgovinskoj razmjeni novih zemalja članica porastao je sa 56% (1993.) na 62% (2005.). Direktno strane investicije u novim zemljama članicama su došle do 190 milijardi eura, odnosno 40% njihovog BDP-a. Glavni ulagači su, naravno, stare zemlje članice. Više podataka iz ove studije dostupno je na: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasionalpapers_en.htm.

Istra svojim angažmanom oko dobivanja sredstava iz fondova EU može poslužiti kao primjer drugim hrvatskim regijama i županijama. Istarski župan Ivan Jakovčić se, naime, pohvalio da je Istra dosad kroz dvadesetak projekata iz različitih EU fondova povukla više od 2 milijuna eura. Istarska je županija članica Skupštine europskih regija još od 1994. godine, a odnedavno ima i otvoren ured u Bruxellesu.

U tjednu 2. – 10. svibnja Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija je u suradnji s partnerima u Zagrebu i Dubrovniku organiziralo niz događanja sa zajedničkim nazivom: Održavanje Europe. Vrijeme ove manifestacije povezano je s Danom Europe koji se obilježava 9. svibnja. Europski tjedan je bio ispunjen zanimljivim događanjima, među kojima se posebno ističu konferencija "Priprema hrvatskog gospodarstva za EU", izložba "Europa 2020. – Danas za sutra" i login@europe. Šef Delegacije Europske komisije u Hrvatskoj, Vincent Degert, na konferenciji je izjavio da je hrvatsko gospodarstvo na dobrom putu, što pokazuju stalni rast BDP-a, stabilnost kune, niska inflacija i rast stranih ulaganja. Degert najvećim izazovom za hrvatske pregovarače smatra područja poljoprivrede i restrukturiranje brodogradilišta i željezara.

Između Ministarstva financija i Svjetske banke potpisan je ugovor o zajmu za Projekt usklađivanja hrvatskog poljoprivrednog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije, vrijedan 25,5 milijuna eura, te ugovor o darovnici u iznosu od četiri milijuna eura koju je odobrila nizozemska Zaklada za razvoj. Rok otplate zajma je 15 godina s počekom od pet godina i kamatom od 3,25 posto.